

بکارگیری راهکارهای معماری پایدار و ایجاد حس تعلق به مکان در معماری معاصر (نمونه موردی مسکن بومی مناطق سرد و کوهستانی غرب کشور)

پریسا اللهمرادی^۱، قادر بایزیدی^۲، سعید جامه بزرگ^{۳*}

۱- دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران parisa_a_moradi@yahoo.com

۲- دکتری معماری، عضو هیئت علمی تمام وقت گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران q_bayzidi@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، همدان، ایران saeid2327@yahoo.com

چکیده مقاله :

این مقاله منتج از پژوهشی هدفمند در جهت بررسی شاخص های حس مکان در معماری مناطق کوهستانی غرب ایران و استفاده از مفهوم پایداری و راهکارهای معماری پایدار در ارتقا حس مکان در دوران معاصر است که در ابتدا به معنای حس مکان و مفهوم آن از دیدگاه های مختلف پرداخته و سطوح مختلف و عوامل شکل دهنده آن را بیان می کند و عواملی همچون مسکن بومی در معماری پایدار را مورد بررسی قرار می دهد. توجه نداشتن به حس مکان در ساختمانهای مسکونی باعث نابسامانی و نهایتاً ناپایداری در فضای زندگی جوامع امروزی شده است. این نابسامانی و ناپایداری به صورت یک ضعف در معماری مشاهده می شود. برای کنار زدن این ضعف، شناخت راهکارهای پایداری در معماری معاصر می تواند برای ارتقاء حس مکان مفید واقع گردد. بخش مهمی از معماری و شهرسازی ایران در مناطق غربی ایران شکل گرفته است و نیز بر اساس مطالعات صورت گرفته، اصول معماری پایدار در بسیاری از بناهای بومی و سنتی کشورمان به طور نسبی رعایت شده است. در این مقاله از پتانسیلهای معماری پایدار مرتبط با حس مکان اعم از عوامل درونی و بیرونی در منطقه سرد و کوهستانی غرب کشور استفاده شده است. همچنین در این نوشتار به روش توصیفی تحلیلی، ویژگیهای خاص معماری پایدار با ارتقاء حس مکان در مناطق سرد و کوهستانی در زمینه مسکن بومی معرفی و تحلیل شده است و در این زمینه با رویکردی معماری تاثیرات معماری پایدار در شکل گیری و ارتقاء حس به مکان مورد تحلیل قرار گرفته است که نتایج مطالعات نشان می دهد در کنار شاخص های ساختاری و ویژگیهای اقلیمی بسیاری از عوامل نظیر آداب و رسوم و فرهنگ و از سوی دیگر عوامل کالبدی در اصول معماری بومی در ساختار مناطق سرد و کوهستانی غرب کشور متجلی شده است که در نهایت منجر به پایداری معماری بومی منطقه گردیده است.

کلید واژه: حس مکان، معماری پایدار، معماری مناطق کوهستانی، معماری بومی، معماری معاصر